

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Asan/20/2020
Identifikačné číslo spisu: 8019200610
Dátum vydania rozhodnutia: 24.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Trenčan
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8019200610.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný, v právnej veci žalobcu (v konaní sťažovateľa): X. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ž. XX, XXX XX V. E., t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, P.O.BOX 72/5B, 91865 Trnava, zastúpený: JUDr. Mgr. Martina Tomasová, advokátka, so sídlom ul. Francisciho 3288, 058 01 Poprad, proti žalovanému: Ústav na výkon trestu odňatia slobody, so sídlom Kpt. Nálepku 1, 081 13 Prešov, o preskúmanie postupu zákonnosti rozhodnutí č. 1002941-4-DT, č. 1002941-5-DT, č. 1002941-6-DT, č. 1002941-7-DT, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 5S/71/2019-156 zo dňa 30.01.2020, jednomyselne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietla.

Účastníkom náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Žalobca sa žalobou postúpenou Krajskému súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutí č. 1002941-4-DT, č. 1002941-5-DT, č. 1002941-6-DT, č. 1002941-7-DT, ktorými boli žalobcovi uložené disciplinárne tresty za porušenie základných povinností a zákazov odsúdeného podľa § 39 písm. b/ a p/ a § 40 písm. i) zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone trestu odňatia slobody“).

2. Krajský súd uznesením č. k. 5S/71/2019-156 zo dňa 30. januára 2020 (ďalej len „uznesenie“) žalobu odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) z dôvodu, že je neprípustná, pretože smeruje proti rozhodnutiam, ktoré nepodliehajú preskúmaniu správnym súdom.

3. Krajský súd v uznesení konštatoval, že rozhodnutia o uložení disciplinárnych trestov žalobcu za jeho disciplinárne previnenia sú vylúčené z prieskumnej činnosti súdu, pretože podliehajú osobitnej disciplinárnej právomoci Zboru väzenskej a justičnej stráže v osobitnom konaní o disciplinárnych previneniach. Správny súd ďalej konštatoval, že disciplinárne previnenia žalobcu nemajú ani znaky priestupku, pretože nešlo o také konanie žalobcu, ktoré by bolo možné stotožniť s niektorou zo skutkových podstát priestupkov, akými sú priestupky proti majetku, priestupky proti občianskemu spolunažívaniu alebo priestupky proti verejnému poriadku v zmysle zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“).

III.

Kasačná sťažnosť žalobcu, vyjadrenia

A)

4. Proti uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ včas kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. f/, g/, j/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) a navrhol zrušiť uznesenie krajského súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, alebo zrušiť napadnuté rozhodnutia žalovaného.

5. Sťažovateľ sa domnieva, že uložené disciplinárne tresty sú účelové v snahe dosiahnuť jeho potrestanie a zmarenie možnosti jeho podmieneného prepustenia. Podľa jeho názoru skutkový stav zistený v rámci disciplinárneho konania nie je v súlade so skutočným stavom, pričom v kasačnej sťažnosti ponúkal vysvetlenie k priebehu jednotlivých konaní, za ktoré mu boli uložené disciplinárne tresty v disciplinárnom konaní.

6. Krajskému súdu vytýkal, že nepostupoval správne, keď jeho konanie vyhodnotil tak, že nenaplnilo žiadnu skutkovú podstatu priestupku. Bol presvedčený o tom, že jeho konanie napĺňa znaky skutkovej podstaty priestupku a napadnuté rozhodnutia môžu byť preskúmané v súdnom konaní. Sťažovateľ zastal názor, že odôvodnenie uznesenia krajského súdu je v tejto časti nepostačujúce, aby sa mohol účinne brániť, v dôsledku čoho sa cíti byť ukrátený na práve na spravodlivý súdny proces. Poukazoval na neprímeranosť dĺžky súdneho konania, pričom súd v konečnom dôsledku rozhodoval o otázke právomoci vec prejednať a rozhodnúť.

B)

7. Žalovaný sa nestotožnil s dôvodmi na podanie kasačnej sťažnosti a navrhol ju zamietnuť. V písomnom vyjadrení vyvracal sťažovateľom ponúknuté vysvetlenia k priebehu jednotlivých konaní, za ktoré mu boli uložené disciplinárne tresty v disciplinárnom konaní. Mal za to, že rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu nie sú preskúmateľné súdom. Poukázal na to, že dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústavoch vykonáva dozorový prokurátor, ktorý nezistil porušenie zákona a sťažovateľ má v súčasnosti zahladené všetky disciplinárne tresty, vrátane trestov uvedených v napadnutých rozhodnutiach žalovaného.

IV.

Právne názory kasačného súdu

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej aj „Najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) preskúmal uznesenie krajského súdu v medziach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c/, ods. 2 S.s.p.), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), vo veci v zmysle § 445 S.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a preto ju podľa § 461 S.s.p. zamietol.

9. V kontexte sťažnostných bodov sa kasačný súd zaoberal otázkou prípustnosti súdneho prieskumu rozhodnutí o uložení disciplinárnych previnení, aj v nadväznosti na otázku, či konanie sťažovateľa napĺňa

znaky skutkovej podstaty niektorého z priestupkov v zmysle zákona o priestupkoch.

10. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že sťažovateľ bol rozhodnutím č. 1002941-4-DT z 09.04.2019 uznaný vinným z disciplinárneho previnenia na tom základe, že 27.3.2019 o 18:30 telefonoval na chodbe oddielu, pričom nemal ponožky a pod ústavnou košeľou mal oblečené civilné tričko, čím porušil povinnosť uvedenú v zákone o výkone trestu odňatia slobody byť ustrojený a dbať o svoj zovňajšok podľa určených vzorov a noriem.

11. Rozhodnutím č. 1002941-5-DT z 13.5.2019 bol sťažovateľ uznaný vinným z disciplinárneho previnenia, ktorého sa dopustil tým, že dňa 03.05.2019 boli počas vykonávania čiastkových prehliadok v izbe č. 309 oddielu C2 v jeho osobných veciach nájdené a zaistené fotografie s erotickým a pornografickým obsahom, čím porušil zákaz uvedený v zákone o výkone trestu odňatia slobody prechovávať tlačoviny alebo predmety ohrozujúce mravnosť. Toto rozhodnutie bolo na základe odvolania sťažovateľa odvolacím orgánom zrušené a vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie. V novom rozhodnutí č. 1002941-6-DT zo dňa 12.6.2019 bol sťažovateľ opätovne uznaný vinným z disciplinárneho previnenia na základe vyššie uvedeného skutku a jeho odvolanie proti rozhodnutiu č. 1002941-6-DT bolo zamietnuté.

12. Rozhodnutím č. 1002941-7-DT zo dňa 12.6.2019 bol sťažovateľ uznaný vinným z disciplinárneho previnenia, pretože 25.11.2019 požiadal na predpísanom tlačive o zaevidovanie telefónneho čísla jeho právneho zástupcu v systéme Contel, avšak šetrením bolo zistené, že uvedené číslo patrí jeho manželke, čím porušil povinnosť plniť povinnosti uložené zákonom o výkone trestu a ústavným poriadkom, povinnosť zachovávať zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádza do styku a zákaz nadväzovať kontakty s inými osobami v rozpore so zákonom o výkone trestu odňatia slobody alebo pokynom vydaným na základe zákona o výkone trestu odňatia slobody.

13. Kasačný súd v kontexte vyššie zmienených konaní nemal pochybnosti o tom, že sa sťažovateľ domáhal preskúmania rozhodnutí o uložení disciplinárnych trestov. Priestupok je zavinené konanie, ktoré ohrozuje alebo porušuje záujem spoločnosti, ktoré nie je správnym deliktom alebo trestným činom a je za priestupok výslovne označené v zákone o priestupkoch alebo v inom právnom predpise. Jednotlivé konania sťažovateľa neboli žalovaným kvalifikované a prejednané ako priestupky, ale ako disciplinárne previnenia podľa zákona o výkone trestu odňatia slobody, najmä však žiadny zo skutkov nenapĺňa znaky niektorej zo skutkových podstát priestupku, keďže vo všetkých prípadoch ide o porušenie pravidiel vyplývajúcich zo zákona o výkone trestu odňatia slobody.

14. V súvislosti s posúdením otázky prípustnosti súdneho prieskumu rozhodnutí o uložení disciplinárneho trestu kasačný súd poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu, ktorej predmetom bolo posudzovanie tejto otázky, napríklad rozhodnutia sp. zn. 10Sžk/3/2017 z 28.03.2018, sp. zn. 3Sžo/150/2015 z 25.05.2016, alebo sp. zn. 10Sžo/278/2015 z 28.09.2016.

15. Kasačný súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 247/2007, z ktorého vyplýva, že rozhodovacia činnosť ústavu na výkon trestu odňatia slobody týkajúca sa podmienok a spôsobu výkonu trestu odňatia slobody v zmysle zákona o výkone trestu odňatia slobody patrí do oblasti právnej úpravy verejného práva trestnoprávneho charakteru, a preto jeho rozhodnutia týkajúce sa podmienok a spôsobu výkonu trestu odňatia slobody nie je možné považovať za rozhodovanie orgánu verejnej správy.

16. K ustáleniu predmetnej otázky kasačný súd ďalej poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 7Sžo/96/2014 zo dňa 26.03.2015, v ktorom Najvyšší súd uviedol, že: „...nad zákonnosťou postupu a rozhodnutí žalovaného dozerá príslušný prokurátor. V rámci trojdelenia štátnej moci na zákonodarnú, výkonnú a súdnu možno prokuratúru spolu s ochrancom práv, v rámci širšieho ponímania štátu a verejnej správy, zaradiť do moci súdnej, avšak s prihliadnutím na čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky ako i na znenie právnej normy ustanovenej v § 2 zákona o prokuratúre treba prokuratúru považovať za štátny orgán s osobitným postavením, ktorého postavenie ako i pôsobnosť upravuje osobitný právny

predpis. Z uvedeného možno jednoznačne dospieť k záveru o tom, že Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Leopoldov nie je možné považovať za správny orgán..."

17. Na základe vyššie uvedených zistení a úvah kasačný súd nepovažuje sťažnostné body za opodstatnené a preto rozhodol podľa § 461 S.s.p. o zamietnutí kasačnej sťažnosti.

18. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p. (a contrario) a vzhľadom na neúspech sťažovateľa v kasačnom konaní mu nepriznal právo na náhradu trov vynaložených v tomto konaní; zároveň kasačný súd nevidel dôvod na postup podľa § 168 S.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.